

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILATYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Małego Powstańca

na lata 2017 - 2019

Spis treści:

1. Podstawa prawna.....	3
2. Wstęp	4
3. Charakterystyka Szkoły.....	5
4. Cele ogólne i szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego.....	5
5. Charakterystyka sylwetki absolwenta szkoły.....	7
6. Dotychczasowe działania w szkole.....	11
7. Strategie wychowawczo – profilaktyczne	14
8. Treści i formy działań wychowawczo – profilaktycznych.....	16
9. Strategie ewaluacyjne.....	57
10. Bibliografia.....	58

Podstawa prawna

Szkolny Program Wychowawczo-profilaktyczny został opracowany w oparciu o następujące podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2004r. nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami)-art.54 ust.2 pkt 1.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 875)h szkół (Dz.U. 2014 poz. 803)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111,poz. 535).
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw.
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 15 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U.2014 poz. 1993).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności

wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).

- Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Wstęp

Powołując się na definicję w słowniku pedagogicznym, „wychowanie to świadomie organizowana działalność społeczna, oparta na stosunku wychowawczym między wychowankiem a wychowawcą, której celem jest wywołanie zamierzonych zmian w osobowości wychowanka. Zmiany te obejmują zarówno stronę poznawczo –instrumentalną, związaną z poznaniem rzeczywistości i umiejętnością oddziaływania na nią, jak i stronę emocjonalno – motywacyjną, która polega na kształtowaniu stosunku człowieka do świata i ludzi, jego przekonań i postaw, układu wartości i celu życia.”

Profilaktyka według Zbigniewa B. Gasia, to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

W odniesieniu do potrzeb szkoły, pomimo, że wychowanie i profilaktyka są na pozór procesami odrębnymi, różniącymi się celem działań, obydwa są ze sobą ściśle powiązane i posiadają pewien wspólny obszar ważny dla działań tej placówki. Można powiedzieć, że wychowanie pełni rolę nadrzędną nadającą sens działaniom profilaktycznym. Poprzez swoje działanie korekcyjne i zapobiegawcze, działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnego realizacji procesu wychowawczego.

Przy opracowywaniu niniejszego programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły uwzględniono przede wszystkim:

- podstawy prawa oświatowego;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od zespołu specjalistów szkolnych, nauczycieli, rodziców i uczniów propozycje dotyczące głównych trudności i kierunków pracy w obszarze wychowania i profilaktyki w szkole i środowisku;
- przeprowadzoną diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, bezpieczeństwem w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Ponadto, program będzie realizowany przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją szkoły i specjalistami: pedagogami, psychologami, logopedą, socjoterapeutą, reduktorem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną oraz rodzicami uczniów, a także z instytucjami, innymi szkołami i organizacjami pozarządowymi.

Program wychowawczo – profilaktyczny oparty jest o wspólnie wybrane przez społeczność szkolną wartości:

- szacunek;
- godność;
- patriotyzm;
- rodzina;
- tolerancja;
- otwartość na drugiego człowieka;
- uczciwość;
- nauka;
- zdrowie;
- poszanowanie religii, tradycji, historii.

Charakterystyka Szkoły

W Szkole Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca w roku szkolnym 2017/2018 uczy się 752 uczniów. Na stałe zatrudnionych jest 141 pracowników: 112 nauczycieli i 29 pracowników niepedagogicznych.

Od 1 września 2017 roku, Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca została połączona i wcieliła w ramach reformy oświatowej Gimnazjum nr 37 im. K. Baczyńskiego. Obecnie szkoła funkcjonuje w dwóch budynkach: na ul. Lewartowskiego (klasy 0-V) i na ul. Niskiej (klasy VI, VI oraz II, III gimnazjum).

Prócz oddziałów ogólnych są organizowane oddziały integracyjne. Szkoła proponuje uczniom i ich rodzicom możliwość aktywnego działania, zgodnie z ich preferencjami. Dzieci mogą uczestniczyć w tematycznych kołach zainteresowań, zajęciach sportowych oraz zajęciach terapeutycznych, specjalistycznych i świetlicowych.

Cele ogólne i szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego

Zdaniem T. Pilcha „zasadniczym celem nauki jest zdobycie wiedzy maksymalnie ścisłej, maksymalnie pewnej, maksymalnie ogólnej, maksymalnie prostej, o maksymalnej zawartości informacji. Idąc za tym tropem, po przeprowadzonej analizie potrzeb szkoły i przewidywanych trudnościach związanych z połączeniem Szkoły Podstawowej ze Szkołą Gimnazjalną celem głównym programu wychowawczo – profilaktycznego jest **zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.**

Ponadto, by przejrzysto i logicznie ująć problematykę uznano za zasadne wyodrębnić cele szczegółowe programu:

- zintegrowanie środowiska szkolnego (uczniowie, nauczyciele, rodzice);
- dbałość o bezpieczeństwo uczniów;
- profilaktyka zachowań nieakceptowalnych społecznie – nauka zachowań w sytuacjach trudnych emocjonalnie.

Charakterystyka sylwetki absolwenta szkoły

Wiodącymi dokumentami regulującymi istotę działań wychowawczych, a zarazem wyznaczających zobowiązania wychowawców – nauczycieli wobec uczniów są:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72);
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych;

- Konwencja o Prawach Dziecka; Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe oraz **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.** w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej);
- Karta Nauczyciela;
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.

Niezależnie od tego, że szkoła ma szeroki wachlarz oddziaływań na dziecko, należy pamiętać, że to rodzina jest jego naturalnym środowiskiem wychowawczym i to w niej kształtują się fundamenty młodego człowieka. Zadaniem szkoły jest współpraca i wspieranie rodzin w realizowaniu ich koncepcji wychowania. Aby móc to wykonać jak najlepiej, na podstawie ankiet skierowanych do rodziców uczniów zostały określone ich **oczekiwania** wobec szkoły. W sferze fizycznej rodzice oczekują szerokiej oferty sportowych zajęć dodatkowych (basen, koszykówka, siatkówka, taniec), zajęć na świeżym powietrzu, lekcji wychowania fizycznego na sali gimnastycznej, warsztatów kulinarnych i pogadank dotyczących zdrowego stylu życia. Zwracają uwagę na krzewienie idei sportu bez rywalizacji. W sferze emocjonalnej, rodzice najczęściej podkreślali, że chcieliby, by dziecko potrafiło lepiej radzić sobie z trudnymi emocjami (wymieniali zajęcia socjoterapeutyczne, TUS, pogadanki z pedagogiem i psychologiem) oraz potrafiło współpracować w grupie. Dodatkowo w odpowiedziach na pytania dosyć często pojawiały się oczekiwania dotyczące warsztatów dla rodziców na temat umiejętności wychowawczych. W sferze intelektualnej, rodzice w większości oczekują, że szkoła, zapewni dzieciom wysoki poziom nauczania, rozbudzi ciekawość i wyposaży w umiejętności pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł. Z kolei, w sferze duchowej wymieniane były zajęcia z religii, zwiększona ilość godzin etyki, a także możliwość uczestniczenia we Mszy Świętej na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego. W sferze społecznej rodzice zgłaszają potrzebę działań nakierowanych na rozwijanie następujących umiejętności społecznych: uwrażliwienie na drugiego człowieka, pomoc słabszym, naukę postawy akceptacji i tolerancji.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia oraz w oparciu o analizę ankiet skierowanych do rodziców, działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania młodego człowieka, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących

właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie. **Absolwent Szkoły** Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca powinien być:

- *Aktywny*. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w najróżniejszych jego odmianach. Chętnie podejmuje próby ekspresji artystycznej, na miarę swoich możliwości śpiewa, rysuje i maluje, ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki.
- *Wykształcony*. Posiada wiedzę adekwatną do potrzeb współczesnego świata, potrafi samodzielnie poszukiwać wiedzę, rozwija się intelektualnie.
- *Krytyczny*. Potrafi selekcjonować i porządkować zdobywane informacje i oceniać ich przynależność do określonego celu.
- *Odpowiedzialny*. Stara się przewidzieć skutki swoich działań, wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Cieszy się z sukcesów. Akceptuje porażki, a jeśli jest w stanie, wytrwale i konsekwentnie szuka innych rozwiązań. Napotykając na problem stara się go rozwiązać. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób ze swojego najbliższego otoczenia i korzysta z niej. Potrafi świadomie dążyć do usprawnienia swojego warsztatu pracy poprzez wykorzystywanie nowych źródeł wiedzy. Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności.
- *Otwarty*. Wykorzystuje możliwości, jakie stwarzają mu dom i szkoła. Rozumie ograniczenia wynikające z jego wieku. Chętnie i skutecznie nawiązuje kontakty, prezentuje swój punkt widzenia rozważając poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Traktuje naukę jako coś oczywistego i atrakcyjnego.
- *Pogodny*. Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.
- *Prawy*. Rozróżnia złe i dobre uczynki. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.
- *Samodzielny*. W poszukiwaniu wiedzy oraz podejmowaniu trafnych decyzji i wyborów życiowych.
- *Rozważny*. Zna zagrożenia występujące w środowisku, modyfikuje swoje zachowanie w ich przewidywaniu. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny.
- *Tolerancyjny*. Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym. Stara się każdego zrozumieć i dostrzec w nim coś dobrego.

Do poprawnego zrealizowania tego zadania potrzebne jest przyjęcie odpowiedniej perspektywy, dlatego podczas Rady, grono pedagogiczne ustaliło, jaki jest **typowy uczeń**

naszej szkoły na trzech poziomach – wczesnoszkolnym, klas IV-VII i uczeń w gimnazjum. Typowy uczeń z klas 0-III Szkoły Podstawowej jest nadpobudliwy, głośny, ciekawy i otwarty na świat oraz aktywny w swoich działaniach. Uczeń z klas IV-VIII, to osoba zagubiona, często niekulturalna, mająca trudności z koncentracją i niepewna siebie. Z kolei, uczniowie z gimnazjum według nauczycieli przeważnie są niepewni siebie, bez motywacji do nauki, trudni i nastawieni w kontakcie na rówieśników. Często jednak bywają aktywni w działaniach szkolnych.

Naturalnym środowiskiem naszych uczniów jest **społeczność lokalna**, która jest ważnym czynnikiem wspomagającym wychowanie i profilaktykę, ale może stanowić również potencjalne źródło zagrożeń.

Warszawa Śródmieście, na terenie której, znajduje się Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca, jest gminą o największej gęstości zaludnienia, co jednak nie przekłada się na wzrost urodzeń – 18/1000 mieszkańców (lipiec 2017 GUS). Charakterystyczną cechą dzielnicy jest to, że liczba dzieci w placówkach oświatowych jest wyższa niż liczba dzieci mieszkających w rejonie, co ma swoje odzwierciedlenie w naszej szkole, gdyż znacząca część uczniów dojeżdża z innej części Warszawy. Dzielnica Śródmieście jest atrakcyjna pod względem zatrudnienia, a jednocześnie jest centrum kulturalno-rekreacyjnym,.

Rodzice bardzo aktywnie wspierają szkołę w jej działaniach np. w ramach budżetu partycypacyjnego zbudowano ogród zmysłów, wzbogacając ofertę rekreacyjną boiska szkolnego. Są współtwórcami strony internetowej szkoły, czynnie angażują się w imprezy szkolne.

Na działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły mają wpływ **zasoby** placówki – osobowe, materialne i organizacyjne.

Specyfiką naszej szkoły są klasy integracyjne dla dzieci z niedosłuchem, autyzmem, zespołem Aspergera oraz z niepełnosprawnością intelektualną.

Analiza dokumentacji wskazuje, że potencjał, który posiada Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca przedstawia się następująco:

➤ zasoby osobowe:

w szkole zatrudniona jest wysoko wyspecjalizowana, profesjonalna bardzo liczna kadra nauczycielska a także terapeutyczna. Prócz nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, świetlicy, nauczycieli przedmiotowych, pedagogów specjalnych są zatrudnieni specjaliści - logopedzi, terapeuci do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, terapii biofeedbacku, terapii Tomatisa i Integracji Sensorycznej, socjoterapeuta, trenerzy TUS, pedagodzy szkolni oraz psychologowie.

Zespół specjalistów oraz zespół do spraw udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej pracuje z uczniami zarówno indywidualnie, jak i grupowo, wspierając zespoły klasowe oraz podejmując inicjatywy, które edukują całą społeczność szkolną (np. Tydzień Świadomości Dysleksji, Dzień Autyzmu).

➤ zasoby materialne:

- szerokie, przestronne i widne korytarze;
- sale lekcyjne wyposażone w tablice multimedialne;
- sale terapeutyczne: do terapii SI, biofeedbacku, Tomatisa, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, treningu umiejętności społecznych;
- pracownia chemiczna, fizyczna i biologiczna;
- pracownie językowe;
- sale komputerowe;
- biblioteki i czytelnie multimedialne;
- świetlica szkolna i klubik młodzieżowy;
- boiska szkolne;
- sale gimnastyczne oraz sala zapasnicza i siłownia;
- plac zabaw;
- monitoring;
- radiowęzeł szkolny w obu budynkach.

➤ zasoby organizacyjne:

Działania, które zostały podjęte na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży, rozszerzenia i wzbogacenia oferty szkoły (projekty i programy) to:

- Szkolny program wspierania uzdolnionych Wars i Sawa;
- Szkoła z Pomysłem na...aktywność społeczną;
- Międzyszkolny konkurs recytatorski Poezji Kamila Baczyńskiego i Pokolenia Kolumbów;
- Warszawski Konkurs Recytatorski Poezji Hiszpańskojęzycznej;
- Sprawiedliwy wśród narodów świata;
- Szkoła z Dobrym Klimatem;
- Aktywna edukacja;
- Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją;
- Szkoła z klasą 2.0;
- Trzymaj Formę;
- Adopcja serca;

- Cała Polska czyta Dzieciom;
- Ogólnopolska akcja edukacyjno-społeczna: „Żonkile”;
- Zacytani.org.pl;
- Gorączka Złota PCK „Detektyw Grosik”.

Dodatkowo, przez cały rok szkolny, organizowane są zajęcia dodatkowe, na których uczniowie mają możliwość rozwoju w wybranym przez siebie kierunku i są to:

- innowacje pedagogiczne (24 programy innowacyjne), praca metodą projektów;
- koła przedmiotowe;
- koło teatralne;
- koło plastyczne;
- zajęcia taneczne;
- wolontariat;
- koło filmowe;
- nauka języka esperanto;
- zajęcia sportowe (UKS, SKS);
- muzyczne studio nagrań;
- podstawy języka migowego;
- zajęcia metodą Weroniki Sherborne;
- zajęcia korekcyjne.

Dyrekcja i wszyscy pracownicy szkoły starają się, by szkoła była bezpieczna, przyjazna uczniom, dająca możliwości zdobywania wiedzy i zapewniająca wszechstronny rozwój.

Dotychczasowe działania w szkole

Uczniowie naszej szkoły często nawiązują konstruktywne więzi rówieśnicze, aktualnie są one najczęściej na swoim poziomie edukacyjnym. Obserwuje się pozytywne kontakty między uczniami z klas ogólnych i integracyjnych, inicjowane najczęściej przez dorosłych. Dzieci potrafią przeciwstawić się przemocy, wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc i zazwyczaj są chętne do udzielania pomocy swoim słabszym kolegom i koleżankom. Prócz tego, należy podkreślić, iż w obu budynkach szkoły są prowadzone działania wolontariatu, w których dzieci i młodzież szkolna biorą czynny udział. Podobnie jest w przypadku samorządu szkolnego.

Na przełomie ostatnich kilku lat, uczniowie obu szkół angażowali się w konkursy, festiwale, zawody sportowe i inne inicjatywy. Osiągali sukcesy w różnych dziedzinach, pokonując przy tym swoje słabości, godnie reprezentując szkołę i promując ją w środowisku.

Wszystko to można uznać za dotychczasowe **sukcesy wychowawczo – profilaktyczne**.

Mimo wielu wyżej opisanych sukcesów, kadra pedagogiczna boryka się także z trudnościami, które można uznać w tym momencie za **porażki wychowawczo – profilaktyczne**.

Na poziomie klas IV-VII takimi trudnościami są powtarzające się spóźnienia uczniów, którzy nie reagują na rozmowy i upomnienia ze strony nauczycieli, oraz wulgarne zwracanie się do siebie wśród rówieśników. Z kolei na poziomie klas gimnazjalnych, największym problemem jest brak motywacji niektórych uczniów do systematycznej nauki. Mimo kontraktów, rozmów motywujących, współpracy z nauczycielami i rodzicami dzieci, brak systematyczności uczniów powoduje niekiedy egzaminy poprawkowe, a także niepromowanie do następnej klasy.

Trudności, które są widoczne na wszystkich poziomach edukacyjnych to: nawiązanie współpracy i stałego kontaktu z niektórymi rodzicami uczniów, najczęściej tych, którzy najbardziej wymagają wsparcia, a także występujące incydenty przemocy i agresji rówieśniczej między uczniami z dawnej Szkoły Podstawowej a uczniami Gimnazjum.

Do sukcesów przyczyniły się **skuteczne metody i działania wychowawcze**, takie jak: tworzenie i realizowanie przez wychowawców klasowych programów wychowawczych i profilaktycznych, opartych na szczegółowych diagnozach, systematyczne prowadzenie działań profilaktycznych i wychowawczych, współpraca z placówkami wsparcia (np. Ognisko Starówka CWR RW, Zona Muranów), Wydziałem Psychologicznym i Instytutem Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego, a także szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych na terenie szkoły.

Z kolei, analizując porażki, za **nieskuteczne metody i działania wychowawcze** można uznać: umieszczenie w jednej klasie liczną grupę dzieci z orzeczeniem oraz deficytami, co powoduje, że nie ma sprzyjającego środowiska wychowawczego (zbytne nasilenie problemów i brak modeli pozytywnych w grupie rówieśniczej). Z obserwacji i analizy szkolnych dokumentów wynika, że nie wszyscy pracownicy szkoły konsekwentnie i jednakowo reagowali na przejawy zachowań nieakceptowanych społecznie.

Na podstawie analizy rocznych planów rozwoju zawodowego nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej nr 32 im. Małego Powstańca w Warszawie, wyłaniają się następujące obszary, które wskazują oni, jako wymagające pogłębienia wiedzy, umiejętności i potrzeby doskonalenia zawodowego:

- zmiany w podstawie programowej (dotyczy to nauczycieli klas 0 – VII oraz gimnazjum);
- rozwijanie warsztatu pracy, wzbogacanie o umiejętności praktyczne, jak i poszerzanie wiedzy – szczególnie w pracy z dzieckiem z orzeczeniem lub dzieckiem trudnym –

na ten aspekt wskazywali głównie specjaliści, pedagodzy wspierający, jak i pozostali nauczyciele;

- współpraca z rodzicami, wspólne działanie na rzecz dobra dziecka – wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy;
- kształtowanie relacji i łagodzenie konfliktów, integrowanie dzieci poprzez zabawę – nauczyciele i wychowawcy świetlicy;
- współczesne uzależnienia dzieci i młodzieży – nauczyciele, wychowawcy świetlicy, pedagodzy wspierający;
- uczenie postawy szacunku do siebie i innych, postawa asertywna – j.w.;
- akceptacja odmienności i różnorodności – j.w.;
- przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i rozwiązywanie ich – j.w.;
- działania prewencyjne zapobiegające seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich.

Tematyka wybranych szkoleń wskazuje jednoznacznie na potrzebę kadry pedagogicznej w zakresie zapewnienia uczniom, maksymalnie optymalnego poczucia bezpieczeństwa.

Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi współpracuje z placówkami zewnętrznymi, które wspierają działania wychowawcze i profilaktyczne. Są to:

- Wydział Oświaty i Funduszy Europejskich Dzielnicy Śródmieście;
- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Dzielnicy Śródmieście;
- Mazowieckie Kuratorium Oświaty;
- Rejonowe Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne nr 11 i nr 12 i inne;
- Poradnie Zdrowia Psychicznego;
- Specjalistyczna Poradnia TOP;
- Centrum Pomocy Społecznej Dzielnicy Śródmieście;
- Referat Profilaktyki Straży Miejskiej m.st. Warszawy;
- Komenda Rejonowa Policji Warszawa I Wydział Prewencji;
- III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieście;
- Młodzieżowy Dom Kultury „Muranów”;
- Centrum Wspierania Rodzin "Rodzina Warszawa";
- Stowarzyszenie ASLAN;
- Polskie Towarzystwo Esperantystów;
- Towarzystwo Przyjaciół Warszawy;
- Fundacja Jurka Owsiaka;
- Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie;
- Wydział Psychologii Uniwersytet Warszawski;

- Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytet Warszawski;
- Ośrodek edukacyjny „Żyj zdrowo”;
- TeWo Usługi psychologiczno – pedagogiczne Teresa Worobiej;
- Dopisać Specjalistyczny Ośrodek Wychowawczy „Dom przy Rynku”;
- Kościół.

Strategie wychowawczo – profilaktyczne

Działalność wychowawcza w szkole polega na wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w **czterech sferach**:

- *fizycznej* – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- *psychicznej* (intelektualnej i emocjonalnej) – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- *społecznej* – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- *aksjologicznej* – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Na tej podstawie nauczyciele i specjaliści szkolni prowadzą działania polegające na wspomaganie rozwoju uczniów, dostosowanych do ich potrzeb i możliwości.

Cele rozwojowe, które zostały założone w ramach programu wychowawczo – profilaktycznego:

- kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych;
- wprowadzanie uczniów w świat wartości;
- rozwijanie sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań;
- kształtowanie postawy aktywnej społecznie – współpraca zespołowa, budowanie więzi międzyludzkich z poszanowaniem godności drugiego człowieka.

Treści i formy działań treści wychowawczo - profilaktycznych

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I – III
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;

	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
<p style="text-align: center;">Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

OBSZARY	ZADANIA				
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości 	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego 	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.

<p style="text-align: center;">Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie samorządności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
<p style="text-align: center;">Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników 	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, 	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca 	<p>i mediów na zachowanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. 	<p>zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. • Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu. 	<p>w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? 	<p>podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.
--	---	--	---	---	---

OBSZARY	ZADANIA
	KLASA II i III GIM
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też bierze odpowiedzialność za swoje działania, decyzje; • rozwijanie umiejętności adekwatnej oceny własnych możliwości; • zachęcanie do dbałości o zdrowie psychiczne, wzmacnianie zdrowia fizycznego; • podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału; • kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko – i długoterminowych.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenianie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji; • kształtowanie umiejętności szukania inspiracji i rozwijanie własnej kreatywności; • rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa; • rozwijanie samorządności; • rozwijanie i umacnianie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowanie w zdobywanie wiedzy i umiejętności.

<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie świata wartości; • dbanie o wartości innych „kultur” i narodowości.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy; • rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy z wykorzystaniem podstaw negocjacji i mediacji, • rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych; • poszerzanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich; • utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu; • rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci; • rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśniczych i mediów na zachowanie; • poszerzanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych; • rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie; • przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym; • utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.

Formy działań wychowawczo-profilaktycznych		Osoba odpowiedzialna	Termin	Odbiorca
Wzmacnianie poczucia własnej wartości				
Tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery	<ul style="list-style-type: none"> • „Poznajemy się bliżej” – określenie pożądanych postaw wychowawczych, przedstawienie wymagań edukacyjnych; 	Wszyscy	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, nauczyciele (szczególnie klasy I, IV, VI, VI SP, II i III Gim)
	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie wyborów samorządów klasowych i samorządu szkolnego; 	Wychowawcy/ opiekunowie samorządu	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie wycieczek i Zielonych szkół; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Białej szkoły; 	Wskazany nauczyciel	Styczeń	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Apele okolicznościowe; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne imprezy szkolne np. Ślubowanie Klas Pierwszych, Święto Odzyskania Niepodległości, Wigilia Szkolna, Dzień Ziemi, Pierwszy Dzień Wiosny, Święto Szkoły; 	Wskazani nauczyciele	Wg kalendarza imprez szkolnych	Uczniowie, nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Pikniku rodzinnego na ul. Niskiej; 	Wskazany nauczyciel	Wrzesień	Uczniowie i rodzice klas VI, VII SP, II i III Gim.
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Festynu rodzinnego ul. Lewartowskiego; 	Wskazani nauczyciele	Czerwiec	Uczniowie, rodzice, nauczyciele klas 0 – V SP
	<ul style="list-style-type: none"> • „Integracja poza schematami” - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci niepełnosprawnych i budowanie pozytywnych relacji; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie klas VI – VII SP i II – III Gim

	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty integracyjne. 	Socjoterapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt „Szkoła z Dobrym Klimatem” organizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy „Q Zmianom”. 	Zaproszeni przedstawiciele/ socjoterapeuta	Wg harmonogramu	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele
Poznanie siebie - adekwatne poczucie własnej wartości	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze elementy – realizacja treści zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolne konkursy np. „Mam talent”; 	Pracownicy świetlicy	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie doradztwa zawodowego; 	Doradca zawodowy	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja dokonań indywidualnych i grupowych ; 	Pracownicy świetlicy; wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Koła zainteresowań; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wychowania fizycznego: UKS, SKS, turnieje, zawody sportowe; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Festiwal Nauki, sprzątanie świata, Mikołajki i inne imprezy szkolne; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty teatralne; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Działania wolontariatu; 	Opiekunowie wolontariatu	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Socjoterapia, rewalidacja i inne zajęcia specjalistyczne 	Socjoterapeuta, terapeuci pedagogiczni, inni specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z psychologiem; 	Psycholodzy	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia socjoterapeutyczne; 	Socjoterapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie postawy koleżeństwa i przyjaźni – wprowadzenie instytucji dyżurnego opiekuna w klasach integracyjnych. Uczeń ten miałby wspierać osoby słabsze i z niepełnosprawnościami. 	Specjaliści szkolni	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem metod warsztatowych z naciskiem na współpracę w grupach rówieśniczych; 	Terapeuci	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat (np. List do Mikołaja, Szlachetna Paczka); 	Opiekunowie wolontariatu	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt „Integracja z integracją” nauka tolerancji wobec dzieci niepełnosprawnych - udział uczniów, rodziców i nauczycieli; 	Wskazany nauczyciel	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Trening Umiejętności Społecznych; 	Trenerzy TUS	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Varsavianistyczna Szkoła 	Opiekunowie programu	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Muranowskie Dni Integracji. 	Wskazany nauczyciel	Czerwiec	Uczniowie, Rodzice, nauczyciele
Radzenie sobie ze stresem	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z psychologiem, pedagogiem- ćwiczenia relaksacyjne, ćwiczenia oddechowe; 	Psycholog/ pedagog	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia plastyczne; 	Wskazany nauczyciel	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Trening Kontroli Złości; 	Pedagog	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • TUS; 	Trenerzy TUS	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Terapia metodą Tomatisa; 	Terapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Terapia metodą biofeedbacku; 	Terapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Socjoterapia; 	Socjoterapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultacje indywidualne z psychologiem, pedagogiem, socjoterapeutą 	Pedagog / Psycholog/ Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt „Szkoła z Dobrym Klimatem” organizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Pomocy „Q Zmianom”. 	Zaproszeni przedstawiciele/ socjoterapeuta	Wg harmonogramu	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele
Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z psychologiem, pedagogiem, TUS, socjoterapia 	Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Klasowe programy wychowawczo-profilaktyczne; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty międzyklasowe; 	Wskazany nauczyciel	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Praca indywidualna w sytuacjach kryzysowych; 	Pedagog / Psycholog / specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Rzecznika Praw Ucznia. 	Rzecznik	Cały rok szkolny	Uczniowie
	Nauka samodzielnego podejmowania aktywności	<ul style="list-style-type: none"> • Prace metodą projektów; 	Wskazani nauczycie	Cały rok szkolny
<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze; 		Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
<ul style="list-style-type: none"> • Koła zainteresowań; 		Opiekunowie kół zainteresowań	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Wystąpienia, prezentacje uczniowskie, debaty; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład doradcy zawodowego z poradni psychologiczno-pedagogicznej „Pokolenie Z – wyzwaniem dla edukacji”; 	Doradca zawodowy z poradni PP	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie „Starówka”. 	CWR RW	Cały rok szkolny	Uczniowie
Rozwijanie uczniowskich zainteresowań i wspierania dzieci szczególnie uzdolnionych	<ul style="list-style-type: none"> • Koła zainteresowań; 	Opiekunowie kół zainteresowań	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja dokonań indywidualnych i grupowych; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Gazetki szkolne, pikniki, imprezy szkolne i w środowisku lokalnym; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w konkursach i olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja programu „Wars i Sawa” – dokończenie diagnozy pod kątem zdolności; 	Koordynatorzy projektu	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie ze wsparcia w formie konsultacji w ramach programu Wars i Sawa – współpraca z rejonową poradnią psychologiczno pedagogiczną; 	Koordynatorzy projektu	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty teatralne; 	Opiekun teatru	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka języka esperanto; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie do poradni specjalistycznych np. Uniwersytet dla rodziców; 	Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie na terenie szkoły imprez propagujących naukę; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Śródmiejskim Festiwalu Młodych Talentów; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Międzyszkolny konkurs poezji hiszpańskojęzycznej; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Międzyszkolny konkurs recytatorski Poezji Kamila Baczyńskiego i Pokolenia Kolumbów. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z wychowawcami i nauczycielami uczącymi - zapoznanie się z wymaganiami edukacyjnymi, regulaminami, procedurami; 	Dyrektor Szkoły	Wg harmonogramu	Uczniowie, nauczyciele, rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia warsztatowe- podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców – realizowane przez TEWO Usługi psychologiczno – pedagogiczne Teresa Worobiej; 	Socjoterapeuta, TeWo	Wrzesień – Grudzień	Uczniowie, nauczyciele, rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne organizowanie imprez szkolnych – Wieczór Wigilijny, Święto Szkoły, dni Muranowa, pikniki i inne; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapraszanie rodziców na godziny wychowawcze – ciekawe zawody; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice

	<ul style="list-style-type: none"> • Tematyczne warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie – zebrania prowadzone przez wychowawców. 	Wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Rodzice
Budowanie świadomości i przynależności narodowej				
Kształtowanie osobowości ucznia	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z kulturą – wyjścia do teatru, filharmonii, kina; 	Wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z przedstawicielami zawodów w szkole i w miejscu pracy tych osób; 	Doradca zawodowy	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie wartości poszanowania tradycji i historii – np. opieka nad pomnikami znanych warszawiaków i żołnierzy; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie świadomości narodowej uczniów poprzez pielęgnowanie tradycji związanych z Powstaniem Warszawskim; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty – doświadczenia pracy u pracodawców z dzielnicy: kosmetyczka, szewc, antykwariusz, firmy doradcze, reklamowe, prawnicze. 	Doradca zawodowy	Wg harmonogramu	Uczniowie

Uświadamianie istoty przynależności narodowej	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze; 	Wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Broszury informacyjne, plakaty; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Obchody świąt narodowych; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia związane z kulturą słowa – poszanowanie mowy ojczystej; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje muzealne – Zamek Królewski, Muzeum Historii Żydów Polskich - Polin, Muzeum Narodowe, Muzeum Powstania warszawskiego; 	Wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Obchody Dnia Patrona 	Dyrektor, wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Rajdzie Śladami Pokolenia Kolumbów; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Międzyszkolny Konkurs Recytatorski poezji Pokolenia Kolumbów. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Promowanie społeczności lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> • Obchody uroczystości szkolnych; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja filmowa w kinie „Muranów”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat; 	Opiekunowie wolontariatu	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Domem Kultury „Muranów”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Muranowskie Dni Integracji; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Piknik i festyn rodzinny. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele
Poznanie historii lokalnej społeczności	<ul style="list-style-type: none"> • Upamiętnianie lokalnych wydarzeń i miejsc historycznych; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurs Piosenki „Rozśpiewany Muranów”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Międzyszkolny konkurs poezji im. Kamila Baczyńskiego; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Rajd Śladami pokolenia Kolumbów; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Gry miejskie na terenie dzielnicy Muranów. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie

Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole

Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja w społeczności szkolnej prawidłowych postaw społecznych np. apele, gazetki okolicznościowe; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie postaw rodziców zaangażowanych w działalność szkolną; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Rodzice, uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność drużyny harcerskiej, gromad zuchowych; 	ZHP	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja klasowych programów wychowawczo-profilaktycznych; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia terapeutyczne (w szczególności socjoterapia, TUS); 	Specjaliści, terapeuci	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie uczniów do poradni ALSAN i Ogniska „Starówka” w CWR RW; 	Pedagog / specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w programach profilaktycznych realizowanych przez Straż Miejską; 	Straż Miejska	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w zajęciach o charakterze socjoterapeutycznym realizowanych przez TeWo Usługi psychologiczno – pedagogiczne Teresa Worobiej; 	Zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie Kodeksu Świetliczaka; 	Kierownik świetlicy	Wg harmonogramu	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrakty klasowe; 	Wychowawcy klas	Wrzesień	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Międzynarodowego Dnia Świadomości Autyzmu , Dnia Godności oraz Światowego Dnia Zespołu Downa. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Nauka rozpoznawania i radzenia sobie z ukrytą i jawną formę agresji	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących zachowań zagrażających, agresywnych, przemocowych oraz wynikających z nich konsekwencji; 	Pedagog / psycholog	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Respektowanie Praw i Obowiązków Ucznia; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne dla rodziców - zwiększenie kompetencji wychowawczych – TeWo Usługi psychologiczno – pedagogiczne Teresa Worobiej; 	Zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne dla nauczyciele – szkolenia rady pedagogicznej. 	Dyrektor Szkoły	Wg harmonogramu	Nauczyciele
Budowanie odpowiedniej postawy w świadomości dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki; 	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy plastyczne; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze – realizacja treści wychowawczo – profilaktycznych; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat np. Szlachetna paczka; 	Opiekunowie wolontariatu	Wg harmonogramu	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Zbiórka książek dla placówek medycznych; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Finał akcji „Zbiórka nakrętek”, „Dziewczynka z Zapałkami”, „Gorączka Żłota PCK”. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Nauka prawidłowych form zachowań w sytuacjach trudnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z policjantem, ze strażą miejską; 	Pedagog	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z pedagogiem szkolnym, psychologiem; 	Pedagog/ psycholog	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne spotkania ze specjalistami; 	Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia TUS; 	Trenerzy TUS	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Socjoterapia; 	Socjoterapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z regulaminami i procedurami związanymi z bezpieczeństwem w szkole; 	Wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Program o przemocy realizowany przez ośrodek „Żyj Zdrowo”. 	Zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie

Współpraca z rodzicami

Poznanie oczekiwań rodziców i opiekunów względem szkoły i nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> • Dni otwarte, zebrania; 	Wychowawcy klas, nauczyciele	Wg harmonogramu	Rodzice/ opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Otwarty Szkoły – promocja szkoły; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Rodzice/ opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne spotkania z wychowawcą; 	Wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Rodzice/ opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultacje dla rodziców; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Rodzice/ opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z pedagogiem, psychologiem szkolnym i innymi specjalistami; 	Pedagog / psycholog/ specjaliści	Wg harmonogramu	Rodzice/ opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Ankieta skierowana do rodziców. 	Pedagog / socjoterapeuta	Wrzesień	Rodzice/ opiekunowie
Wdrożenie wspólnego podejścia i zarządzania placówką szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Współorganizowanie wydarzeń szkolnych przy współpracy rodziców/opiekunów, uczniów i nauczycieli; 	Wszyscy nauczyciele	Wg harmonogramu	Rodzice, opiekunowie, uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Radą Rodziców; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywanie wspólnych strategii działania placówki w ramach budżetu partycypacyjnego. 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie

Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych. Udzielanie wsparcia rodzinom potrzebującym	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie osób potrzebujących o instytucjach i organizacjach świadczących pomoc; 	Pedagog	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie najbardziej potrzebujący
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z psychologiem i/lub pedagogiem szkolnym; 	Pedagog/ psycholog	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z wychowawcami i terapeutami; 	Wychowawcy Pedagodzy wspierający Specjaliści	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc materialna; 	Pedagog	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współdziałanie w ramach zespołów do spraw uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; 	Wychowawcy Pedagodzy wspierający Specjaliści	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca w ramach Niebieskiej karty. 	Pedagog	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
Rozwijanie kompetencji czytelniczych				
Promowanie czytelnictwa wśród uczniów placówki	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo; 	Nauczyciel bibliotekarz, Terapeuta zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Projekty biblioteczne; 	Nauczyciel bibliotekarz	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wspólnego, głośnego czytania; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie rodziców do udziału w kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z autorami książek; 	Wychowawcy klas, nauczyciele języka polskiego	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie Nocy Bibliotek; 	Wskazany nauczyciel	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy czytelnicze; 	Wskazany nauczyciel	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Tydzień Bibliotek Szkolnych 	Wskazany nauczyciel	Wg harmonogramu	Uczniowie
Rozwijanie poziomu rozwoju intelektualnego	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy i quizy czytelnicze; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • „Mural książkowy” – tworzenie przez uczniów gazetki zachęcającej rówieśników do przeczytania wybranych pozycji; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pisania własnych opowiadań i wierszy; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Bookcrossing – „Uwolnij książkę”; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Gazetki szkolne; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> Varsavianistyczna Szkoła; 	Opiekunowie programu	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Czytelnia multimedialna. 	Nauczyciel bibliotekarz	Cały rok szkolny	Uczniowie
Edukacja kulturalna	<ul style="list-style-type: none"> Zachęcanie rodziców oraz uczniów do udziału w kampaniach społecznych promujących wzrost czytelnictwa, np.: „Cała Polska czyta dzieciom”, „Noc bibliotek”, „Narodowe czytanie”, „Czytam wszędzie”; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> Wycieczki do teatru, kina, bibliotek dzielnicowych; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Warsztaty w MDK Muranów; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Warsztaty teatralne. 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
Rozpoznawanie uczniów z problemami dysleksyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> Monitorowanie problemów uczniów; 	Nauczyciele, Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Diagnoza predylekcji do dysleksji kl. I-III; 	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymywanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną; 	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Terapia korekcyjno-kompensacyjna; 	Terapeuta reedukator	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy ortograficzne; 	Wskazani nauczyciele języka polskiego	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Gra terenowa dotycząca tematyki dysleksji; 	Terapeuta reedukator	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Europejski Dzień Dysleksji; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne konsultacje i instruktaże dla rodziców; 	Reedukator i logopeda	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie

Przeciwdziałanie trudnościom w nauce oraz motywowanie uczniów

Dostosowanie form zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie osiągnięć uczniów; 	Nauczyciele, Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Bieżąca analiza dokumentacji specjalistycznej; 	Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Stała współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną; 	Pedagog	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyrównawcze; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia rozwijające uzdolnienia; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Zespołu specjalistów; 	Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Zespołów ds. uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi; 	Pedagodzy wspierający	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywanie Indywidualnych Programów Terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie; 	Pedagodzy wspierający	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywania Programów Wsparcia dla uczniów z diagnozą dysleksji. 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
Rozwijanie kompetencji nauczycieli i specjalistów	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w różnych formach doskonalenia zawodowego w szkole i poza nią; 	Dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Działania w ramach Warszawskiej sieci pomocy dzieciom - współpraca i samokształcenie dla nauczycieli i specjalistów szkoły; 	Nauczyciele, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną przy ul. Dzielnej; 	Pedagog, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> Praca w Zespołach przedmiotowych i specjalistycznych. 	Wszyscy nauczyciele, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych uczniów	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia ze specjalistami; 	Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Koła zainteresowań; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Program profilaktyki logopedycznej; 	Logopeda	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie umiejętności prowadzenia dialogów zgodnie z zasadami kultury słowa; 	Wskazani nauczyciele, logopeda	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Debaty szkolne; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie umiejętności oratorskich – wybór do samorządu szkolnego. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	Wychowanie do wartości			
Zwiększanie świadomości w temacie wychowania do wartości w	<ul style="list-style-type: none"> Warsztaty dla rodziców/opiekunów; 	Zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym; 	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Materiały informacyjne, ulotki, broszury; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z rodziną w ramach spotkań z przedstawicielami Centrum Pomocy Rodzinie. 	Pedagog	Cały rok szkolny	Uczniowie
Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z wychowawcą; 	Wychowawca klasy	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z pedagogiem doradcą zawodowym; 	Pedagog, Doradca zawodowy	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjścia do teatru, filharmonii, muzeum i innych instytucji kultury; 	Wychowawca klasy	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy szkolne; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje religii, etyki i filozofii; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat; 	Opiekunowie wolontariatu	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Godności; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Apele okolicznościowe; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Zdrowy tryb życia				
Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja materiałów edukacyjnych dotyczących zdrowego stylu życia; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Gazetki szkolne; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z pielęgniarką; 	Pielęgniarka szkolna	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z dietetykiem; 	Kierownik świetlicy	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia sportowe; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy i zawody taneczne, sportowe 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Wg harmonogramu	Uczniowie
Nauka zdrowego żywienia	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja treści wychowawczo – profilaktycznych na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej oraz lekcjach przyrody/biologii”; 	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Piknik rodzinny – stoiska ze zdrową żywnością; 	Wszyscy nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, opiekunowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia kulinarne w klasach i w ramach zajęć świetlicowych; 	Nauczyciele świetlicy	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Akcja „Warzywa i owoce w szkole”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Akcja „Szkłanka mleka”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt „Wiem co jem”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt świetlicowy „Mistrz Warzyw i owoców. 	Nauczyciele świetlicy	Wg harmonogramu	Uczniowie
Poprawa aktywności fizycznej uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia sportowe; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • „Roztańczone przerwy”; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja rajdów i zawodów sportowych; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w zajęciach wychowania fizycznego; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć fakultatywnych w ramach wychowania fizycznego; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie

	• Zajęcia SKS, UKS;	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie
	• Zajęcia na boisku szkolnym i szkolnym placu zabaw;	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	• Memoriał J.Grotkowskiego w zapasach w stylu wolnym;	Wskazany nauczyciel wychowania fizycznego	Wg harmonogramu	Uczniowie
	• Turniej Pierwszego Kroku Judo	Wskazany nauczyciel wychowania fizycznego	Wg harmonogramu	Uczniowie
	• Zielona i Biała Szkoła.	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych oraz zjawiska depresji	• Zajęcia z psychologiem	Psycholog	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice, opiekunowie
	• Materiały informacyjne, broszury	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, opiekunowie, nauczyciele
	• Pogadanki z pielęgniarką szkolną	Pielęgniarka szkolna	Wg harmonogramu	Uczniowie
	• Prace projektowe na lekcji biologii, przyrody;	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	• Zajęcia edukacji dla bezpieczeństwa;	Nauczyciel przedmiotowy	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Socjoterapia; 	Socjoterapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z poradniami specjalistycznymi. 	Pedagog, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice
Budowanie świadomości znaczenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z policjantem i strażą miejską 	Pedagog	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje techniki – wychowanie komunikacyjne 	Nauczyciele techniki	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej – treści dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym; 	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia w ramach przygotowania do egzaminu na Kartę Rowerową (Straż Miejska) 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurs „Policjanci są wśród nas”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Nawiązanie współpracy z koordynatorem działań programu „Profilaktyka a Ty”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Warszawskim Konkursie Młodego Ratownika; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Tworzenie świadomości znaczenia higieny osobistej oraz higieny jamy ustnej na zdrowie człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka z pielęgniarką szkolną; 	Pielęgniarka szkolna	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Fluoryzacja zębów; 	Pielęgniarka szkolna	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka poprawnego szczotkowania; 	Pielęgniarka szkolna	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Materiały informacyjne, ulotki; 	Wskazani nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje przyrody, biologii; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wychowania fizycznego; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z wychowawcą; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Program edukacyjny PCK „Zdrowe ząbki”. 	Zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Budowanie świadomości znaczenia zachowań proekologicznych i uzasadnianie konieczności ochrony przyrody	<ul style="list-style-type: none"> • Treści programowe na lekcjach przyrody, biologii, techniki i edukacji wczesnoszkolnej; 	Nauczyciele przedmiotowi i edukacji wczesnoszkolnej	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Projekty ekologiczne; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy ekologiczne; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia profilaktyczne prowadzone przez Straż Miejską; 	Pedagog, zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Akcje okolicznościowe np. Sprzątanie Świata. 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej, cyberprzemocy, środki psychoaktywne				
Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska	<ul style="list-style-type: none"> • Uroczystości szkolne, apele; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wychowania fizycznego; 	Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Dyżury nauczycieli oraz dyżury uczniowskie; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze; 	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Regulaminy klasowe dot. zachowania; 	Wychowawcy klas	Wrzesień	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie diagnozy – Poczucie bezpieczeństwa uczniów, rodziców i pracowników szkoły w roku szkolnym 2017/2018. 	Zespół ewaluacyjny	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, opiekunowie, pracownicy szkoły
Zaznajomienie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z pielęgniarką szkolną; 	Pielęgniarka szkolna	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje edukacji dla bezpieczeństwa; 	Nauczyciel przedmiotowy	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja „Dnia Pierwszej Pomocy”; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z ratownikiem medycznym. 	Zaproszeni przedstawiciele, wskazany nauczyciel	Wg harmonogramu	Uczniowie

Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych oraz cyberprzemocy	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z funkcjonariuszem policji, strażą miejską; 	Pedagog, zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z pedagogiem szkolnym 	Pedagog	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty ze specjalistami „Bądź asertywny – nauka mówienia - nie” 	Zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie zachowań fair play i pracy Wolontariatu 	Wszyscy nauczyciele, opiekunowie Wolontariatu	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje informatyki/zajęcia komputerowe; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Trening Umiejętności Społecznych; 	Trenerzy TUS	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Konsekwentne Stosowanie procedur ze Szkolnego Systemu Bezpieczeństwa; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty w czytelni multimedialnej. 	Nauczyciel bibliotekarz	Cały rok szkolny	Uczniowie

Przeciwdziałanie zażywaniu substancji psychoaktywnych, informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków	• Warsztaty tematyczne;	Specjaliści	Wg harmonogramu	Uczniowie
	• Ulotki i broszury informacyjne;	Specjaliści	Wg harmonogramu	Uczniowie
	• Zajęcia z wychowawcą;	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie
	• Zajęcia z przedstawicielami służb mundurowych;	Pedagog, zaproszeni przedstawiciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	• Konsultacje dla rodziców.	Wszyscy nauczyciele, specjaliści	Cały rok szkolny	Rodzice, opiekunowie
Profilaktyka uzależnień od gier komputerowych, telefonów i Internetu	• Lekcje informatyki/zajęcia komputerowe;	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	• Filmik „3 2 1 Internet – Uzależnienie”;	Pedagog, wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, opiekunowie
	• Zapoznanie rodziców ze spotem „Homo tabletis”;	Pedagog, wychowawcy klas	Wg harmonogramu	Rodzice, opiekunowie
	• Ulotki i materiały edukacyjne;	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, opiekunowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia rozwijające uzdolnienia w zakresie informatyki; 	Nauczyciele przedmiotowi	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia alternatywne w ramach spędzania wolnego czasu; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie do poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, ASLAN, Ogniska Wychowawczego „Starówka”. 	Pedagog, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
Utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Dyżury nauczycieli; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring szkolny; 	Dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice, opiekunowie, nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie prac remontowych i naprawczych; 	Dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice, opiekunowie, nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Próbne alarmy ewakuacyjne; 	Dyrektor szkoły	Wg harmonogramu	Uczniowie, nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzeganie zasad BHP; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie, nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Wywieszenie regulaminów oraz norm zachowania się w pracowniach; 	Nauczyciele przedmiotowi	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o prawidłowe oświetlenie, natężenie hałasu, wentylację i ogrzewanie w pomieszczeniach szkoły; 	Dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Uczniowie, nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja akcji „Czerwona Koperta”.. 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki z wychowawcą; 	Wychowawca klas	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z psychologiem/pedagogiem szkolnym; 	Psycholog / pedagog	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Prace projektowe; 	Wskazani nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat; 	Opiekunowie wolontariatu	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Socjoterapia; 	Socjoterapeuta	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • TUS; 	Trenerzy TUS	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, SI i inne; 	Logopeda, Reeducator, terapeuci	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty integrujące zespoły klasowe; 	Socjoterapeuta Terapeuci	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia świetlicowe. 	Kierownik świetlicy	Cały rok szkolny	Uczniowie

Prawidłowe relacje rodzinne

Wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach rodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z OPS i placówkami wsparcia dziennego; 	Pedagog, psycholog, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z psychologiem i pedagogiem szkolnym; 	Pedagog, psycholog,	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do uczestnictwa w zajęciach dodatkowych organizowanych przez szkołę; 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne rozmowy z wychowawcą i ze specjalistami szkolnymi. 	Wychowawcy klas, specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie, rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie specjalistycznej opieki pedagogiczno – specjalistycznej w sytuacjach trudnych. 	Specjaliści	Cały rok szkolny	Uczniowie
Zwiększanie świadomości na temat form pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki z przedstawicielami służb mundurowych; 	Pedagog, zaproszeni przedstawiciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Udostępnianie numerów telefonów zaufania; 	Specjaliści	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja materiałów edukacyjnych; 	Wszyscy nauczyciele	Wg harmonogramu	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Policją, Sądem Rodzinnym, kuratorem; 	Pedagog	Wg harmonogramu	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> • Spoty kampanii społecznych – Komitet Ochrony Praw Dziecka www.kopd.pl; 	Pedagog, psycholog	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Akcja informacyjna dotycząca form pomocy w trudnych sytuacjach życiowych; 	Specjaliści	Wg harmonogramu	Uczniowie, rodzice, opiekunowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Procedura Niebieskiej Karty. 	Pedagog	Cały rok szkolny	Uczniowie

Strategie ewaluacyjne

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły powinna być przeprowadzona raz w roku szkolnym. **Celem ewaluacji** będzie sprawdzenie czy podejmowane działania wychowawczo – profilaktyczne miały wpływ na poczucie bezpieczeństwa społeczności szkolnej: uczniów, rodziców i opiekunów prawnych, nauczycieli oraz innych pracowników placówki.

W szkole został powołany zespół do spraw ewaluacji, który będzie odpowiedzialny za przygotowanie i zrealizowanie badania ewaluacyjnego, a następnie opracowanie i prezentację jego wyników.

Procedura ewaluacji działalności wychowawczej musi zawierać następujące etapy:

ETAP I: Przygotowanie ewaluacji:

1. Określenie celów szczegółowych ewaluacji.
2. Ustalenie, kto i kiedy dokona ewaluacji działalności wychowawczej szkoły.
3. Sformułowanie standardów i wskaźników jakości działalności wychowawczej szkoły.
4. Dokonanie wyboru obszarów programu wychowawczego do badania.
5. Ustalenie pytań kluczowych, technik i narzędzi zbierania informacji oraz wskaźników sukcesu.

ETAP II: Realizacja ewaluacji:

1. Zbieranie danych.
2. Opracowanie i analiza danych.
3. Przygotowanie i przedstawienie raportu wszystkim podmiotom szkoły.

ETAP III: Podsumowanie ewaluacji:

1. Podjęcie decyzji o zmianach w Programie Wychowawczym Szkoły prowadzących do rozwoju placówki.
2. Skorygowanie dokumentów.

Ewaluację działalności wychowawczej szkoły przeprowadzać należy przy wykorzystaniu odpowiednio dobranych technik i narzędzi zbierania informacji:

1. Analiza dokumentów (program wychowawczo – profilaktyczny, plany pracy dydaktycznej i wychowawczo – opiekuńczej szkoły, plany pracy wychowawczej

poszczególnych klas, plany pracy: pielęgniarki, biblioteki, świetlice, zespołów przedmiotowych i specjalistów, zapisy w dziennikach lekcyjnych itp.);

2. Wywiady;
3. Ankiety.

Bibliografia

- Gaś Z. B. (red.), (2005), *Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole*, Warszawa: MENiS.
- Gaś Z. B., (2006), *Profilaktyka w szkole*, Warszawa: WSiP. Gaś Z. B. (red.), (2011),
- *Profesjonalna profilaktyka w szkole: nowe wyzwania*, Lublin: Innovatio Press. Cnoty kardynalne jako fundament wychowania człowieka dojrzałego, [w:] Gaś
- *Nowe media – zagrożenia i szanse dla profilaktyki zachowań dysfunkcyjnych*, [w:] Plichta P., Pyżalski J. (red.),
- Okoń W., *Słownik Pedagogiczny*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984
- *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej* (s. 15–40), Łódź: Regionalne Centrum Polityki Społecznej. Poleszak W. (red.), (2016),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z dnia 24 lutego 2017 r., poz. 356).
- Śliwerski B., (2011), *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.
- *Prawo oświatowe* (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017 r., poz. 59).

Aneks do programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 32 w Warszawie.

Opracowany z uwzględnieniem: Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informatycznej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (z dnia 18 sierpnia 2015r.)

I. W dziale 1. **Podstawa Prawna** dodaje się następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz.214)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. poz.1492)

II. W dziale 8. **Treści i formy działań wychowawczo – profilaktycznych**, w obszarze **Bezpieczeństwo, cyberprzemocy, środki psychoaktywne**, dodaje się:

Prowadzenie działań diagnostycznych (wśród uczniów, rodziców i nauczycieli oraz innych pracowników szkoły) w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

III. Na potrzeby roku szkolnego 2018/19, od czerwca 2018r. rozpoczęto pracę nad uzyskaniem informacji mających na celu diagnozę i aktualizację programu wychowawczo - profilaktycznego. W tym celu wykorzystano:

- Ankietę: „Dyscyplina na lekcjach” – kl. IV D
- Ankietę diagnozującą przemoc w kl. VI (budynek przy ul. Niskiej)

- Ankietę porównawczą - diagnozującą przemoc w kl. VI (budynek przy ul. Niskiej)
- Diagnozę problemów dydaktyczno – wychowawczych z uwzględnieniem zapotrzebowania na pomoc psychologiczno – pedagogiczną, skierowaną do wychowawców kl. I-V (budynek przy ul. Edelmana).
- Ankietę diagnozującą zjawisko przemocy skierowaną do rodziców i nauczycieli na wszystkich poziomach klasowych
- Ankietę diagnozującą zjawisko przemocy wśród uczniów kl. IV – V.
- Ankietę: „Bezpieczeństwo i Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych”.
- Sprawozdania z realizacji klasowych programów profilaktyczno – wychowawczych za rok 2017/2018
- Sprawozdania pracy nauczycieli - specjalistów i kół przedmiotowych za rok 2017/2018

Po przeanalizowaniu wyżej wymienionych dokumentów oraz uwzględniając opinię środowiska szkolnego (załącznik 1) zaobserwowano następujące zjawiska:

- Niewielka liczba szkoleń i programów rekomendowanych przez MEN;
- Niedostateczne działania promujące zdrowy styl żywienia i edukację ekologiczną w klasach I-III;
- Stosowanie przez nauczycieli w pracy wychowawczej zbyt dużej ilości metod podawczych (wykład, pogadanka);
- Występowanie zjawiska dyskryminacji i nietolerancji;
- Występowanie sytuacji zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów;
- Niską motywację niektórych uczniów do nauki i niesystematyczne uczęszczanie do szkoły;
- Zbyt mały udział w konkursach przedmiotowych na poziomie dzielnicy;
- Uczniowie dużo czasu spędzają przed komputerem i w Internecie;
- Występowanie zachowań agresywnych między uczniami gimnazjum a zesłorocznymi klasami VI
- Trudności w utrzymaniu dyscypliny na lekcjach - w niektórych klasach – co spowodowane jest zbyt dużą ilością dzieci problemowych w jednej klasie oraz niedostateczną współpracą z rodzicami
- Brak jednoznacznych kryteriów i zasad przyjmowania uczniów do Szkoły

Zadania do realizacji wynikające z ewaluacji programu na rok szkolny 2018/2019:

- Zwiększenie liczby programów rekomendowanych przez MEN np.:
 - Przyjaciele Zippiego (kl. I-III SP)
 - Program Domowych Detektywów Jaś i Małgosia „Na tropie” (kl. IV-VI)
 - Spójrz inaczej na agresji IV-V
 - Laboratorium Wiedzy Pozytywnej (kl. VII – VIII)
 - Program Nauki Zachowania (dla uczniów z grupy zwiększonego ryzyka)
 - Szkolna Interwencja Profilaktyczna (w ramach potrzeb)

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor Szkoły i wskazani nauczyciele.

- Organizacja wewnętrzzkolnych konkursów promujących zasady zdrowego żywienia i wspierających edukację ekologiczną. Kontynuacja programu: „Zdrowy uczeń”

Osoby odpowiedzialne: samorząd szkolny, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna.

- Zwiększenie ilości aktywnych metod pracy z uczniami, wdrażanie metod innowacyjnych

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści.

- Warsztaty poświęcone problemowi nietolerancji i dyskryminacji, kontynuacja integracji uczniów gimnazjalnych i szkoły podstawowej

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, specjaliści, wychowawcy klas, zaproszeni goście.

- Intensyfikacja profilaktyki przeciw wypadkowej, promowanie postaw bezpiecznego zachowania wśród uczniów.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele.

- Kreowanie pozytywnego stosunku do samokształcenia, prowadzenie konkursów rozwijających motywację uczniów z dysfunkcjami, wprowadzenie systemów motywacyjnych, zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych, kontynuacja zajęć w ramach innowacji pedagogicznych.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, wychowawcy klas, doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi.

- Warsztaty dotyczące cyberprzemocy, promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu, edukacja dla rodziców.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, wychowawcy klas, zaproszeni goście, specjaliści.

- Warsztaty promujące porozumiewanie się bez przemocy, szkolenie Rady pedagogicznej z umiejętności NVC

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, nauczyciele, specjaliści.

- Wdrożyć programy modyfikacji zachowań skierowane do pojedynczych uczniów, zespołu klasowego i rodziców, ścisła współpraca nauczycieli pracujących w klasie.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, wychowawca, zespół nauczycieli uczących w klasach.

- Analiza Statutu Szkolnego pod kątem procedur związanych z naborem uczniów do szkoły.

Osoby odpowiedzialne: Dyrektor, zespół ds. Statutu.

Załącznik nr 1

We wrześniu 2018 r zespół przygotowujący aneks do programu wychowawczo-profilaktycznego skierował ankietę do nauczycieli i rodziców dotyczącą zjawiska przemocy w szkole.

W poprzednim roku szkolnym uczniowie również wypełniali ankietę dotyczącą przemocy.

W ankiecie brało udział 21 nauczycieli i 82 rodziców. Natomiast ankietą dla uczniów objęto dzieci z klas: w II- VI.

Z analizy materiału wynika, że w opinii nauczycieli uczniowie czuli się na terenie szkoły bezpiecznie. Fakt ten potwierdziły wyniki ankiety uczniowskiej oraz ankiety dla rodziców: 48 rodziców wybrało odpowiedź zdecydowanie tak i tak w kontekście poczucia bezpieczeństwa dzieci w szkole; 26 wybrało odpowiedź - trudno powiedzieć i 8 rodziców stwierdziło, że ich dzieci nie czuły się bezpiecznie w szkole.

Najczęściej spotykanymi formami przemocy w opinii uczniów, nauczycieli i rodziców była przemoc werbalna- wyzwiska, przezywanie, pokazywanie wulgarnych gestów. W dalszej kolejności- przemoc fizyczna, bicie jednego ucznia z klasy przez drugiego, na dalszym miejscu bicie przez grupę uczniów z klasy.

Na pytanie skierowane do nauczycieli: „Proszę podać liczbę uczniów, którzy w poprzednim i bieżącym roku szkolnym zgłosiło się jako ofiary przemocy” większość nauczycieli (12) podało, że przyjęli od 1 do 3 zgłoszeń w roku. Tą samą odpowiedź wybrało 36 rodziców, co stanowi najczęściej wybieraną możliwość. Nikt z nauczycieli nie wybrał odpowiedzi powyżej 20 zgłoszeń rocznie, w grupie rodziców było 11 takich wyborów.

Najczęstszym źródłem zagrożenia dla uczniów w opinii nauczycieli, rodziców oraz uczniów stanowiły koleżanki i koledzy z tej samej klasy.

Miejscem, gdzie najczęściej dochodzi do zjawisk przemocy na terenie szkoły są w opinii rodziców, nauczycieli i uczniów: korytarze podczas przerw, szatnie, przebieralnie na w-f i łazienki.

Wszystkie ankietowane grupy zgadzają się co do tego, że wychowawca jest osobą do której najczęściej zgłaszane są przypadki przemocy. W dalszej kolejności informacje o przemocy są przekazywane rodzicom i następnie specjalistom. Co czwarty rodzic uważa, że uczniowie nikomu nie mówią o sytuacjach przemocy.

Połowa ankietowanych nauczycieli jest zdania, że poziom działań profilaktycznych wobec zjawiska przemocy na terenie naszej szkoły jest wystarczający. Ze zdaniem tym zgadza się już tylko 25 % ankietowanych rodziców, a 24 % rodziców i 50% nauczycieli wybrało odpowiedź – „trudno powiedzieć”, czy poziom działań profilaktycznych jest wystarczający.

Wybrane odpowiedzi nauczycieli :

„Jakie działania należało by podjąć w celu przeciwdziałania przemocy w szkole?”:

- *„Działania powinny mieć charakter globalny: wiele jest działań jednostkowych, nauczyciele działają w sprzeczny sposób. Może warto zacząć współpracę z jakąś organizacją zewnętrzną np.: Bliżej dziecka”*
- *„Specjaliści powinni aktywniej włączyć się w zapobieganie przemocy w pracy z całymi klasami”*
- *„Więcej działań profilaktycznych”*

Wybrane odpowiedzi rodziców:

Jakie działania należało by podjąć w celu przeciwdziałania przemocy w szkole?”:

- *„Więcej zrozumienia ze strony nauczycieli”,*
- *„Zwiększyć liczbę rozmów z rodzicami dzieci”,*
- *„Szkolenia dla rady pedagogicznej - Wdrożenie programu przeciw agresji”,*
- *„Egzekwowanie regulaminu szkoły dotyczącego bezpieczeństwa”,*
- *„Edukacja zagrożeń związanych z Internetem”,*
- *„Zapewnienie nauczyciela wspomagającego na wszystkich lekcjach”,*
- *„Potrzeba miejsc wyciszenia”,*
- *„Warsztaty anty przemocowe”,*
- *„Zwiększenie liczby nauczycieli dyżurujących na przerwach”,*
- *„Monitoring”,*
- *„Spotkania ze specjalistami szkolnym – warsztaty”,*
- *„Anonimowe skrzynki dla uczniów którzy czują się zagrożeni”,*
- *„Warsztaty prowadzone przez wychowawców na godzinach wychowawczych”,*
- *„Więcej lekcji o tolerancji, napiętnowanie złych zachowań”,*
- *„Pomoc psychologa i pedagoga dla dzieci (niekoniecznie orzeczeniowych)”,*
- *„Rozmowy z rodzicami dzieci stosujących przemoc w gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego”,*
- *„Praca nad dziećmi agresywnymi oraz ich rodzicami”.*

Zadania do realizacji w roku 2018/2019:

1. Konsekwentnie stosować procedury ze Szkolnego Systemu Bezpieczeństwa.
2. Nauczyciele powinni aktywnie dyżurować na przerwach (przerwy sportowe, taneczne i inne.
3. Wychowawcy na godzinach wychowawczych powinni prowadzić zajęcia warsztatowe dotyczące przemocy. W miarę potrzeb wspomaga ich pedagog psycholog

4. W klasach starszych powinny być zorganizowane spotkania poświęcone odpowiedzialności prawnej nieletnich.
5. Należy zwiększyć liczbę zajęć integrujących zespoły klasowe.
6. Powinno zostać zorganizowane szkolenie Rady Pedagogicznej na temat przemocy.
7. Należy ćwiczyć i promować postawy przeciwstawiania się złu (regulaminy klasowe, konkursy wewnątrzklasowe i szkolne).
8. W klasach powinny być założone anonimowe skrzynki z opisem sytuacji zagrażających